

Żbikowice

Żbikowice

Żbikowice to jedna z miejscowości w gminie Łososina Dolna, wyznaczających jej zachodnią granicę.

Na terenie dawnego cmentarza cholerycznego (na wprost kościoła parafialnego) stoi wzniesiona z kamienia kaplica p.w. Matki Boskiej Bolesnej. Wybudowali ją w 1868 r. mieszkańcy wsi, jako wotum wdzięczności za ustanie zarazy. Sam cmentarz został zniszczony w okresie międzywojennym, nagrobki wmurowano w nowy murek otaczający kapliczkę. Pochowano tu m.in. dwóch żołnierzy armii austro-węgierskiej i czterech rosyjskiej. Obecnie znajdują się tu nowsze nagrobki, w tym Bronisława Dziedzica zamordowanego przez Niemców w listopadzie 1943 r.

Kościół parafialny w Żbikowicach, również p.w. Matki Boskiej Bolesnej, zbudowany został w latach 1958-1961.

Historia

Żbikowice, czy Zbychowice, a może Sołbkowice, czy też Spytkowice?

Ostateczna nazwa Żbikowice pojawia się po raz pierwszy w historii w 1333 r., wpisana w dokumencie erekcyjnym kościoła parafialnego w Jakubkowicach. W tym też roku królowa Kinga została siostrą Zakonu św. Klary w Starym Sączu i ofiarowała Zakonowi m.in.: Żbikowice wraz ze Stańkową i Wolą Stańkowską.

Według Jana Długosza Żbikowice należały do parafii Jakubkowice. W wiosce tej znajdowały się wówczas cztery łany kmiecy (i każdy kmięć płacił za pole czynsz) oraz cztery zagrody, za które zagrodnicy płacili odpowiednio po: 12 groszy, 6 groszy, a dwóch po 8 groszy. Dokładne zapiski w „inwentarzu” Klarysek z 1614 roku dowodzą, iż w Żbikowicach było ośmiu gospodarzy, zaś pozostali mieszkańcy byli zagrodnikami. Zapisane są nazwiska gospodarzy: Andrzej Dadał, Tomasz Kotas, Jan Gwiżdż, Michał Oleksy (kołodziej), Maciej Gródek, Jan Krupek, Łukasz Bednarz.

Z zapisków dowiadujemy się, że w Żbikowicach pracowały dwa młyny, była też i karczma. Najbardziej reprezentacyjnie wyglądał zaś żbikowicki dwór, do którego wjazd znajdował się od strony Wronowic.

W XVIII w. w dzieje Żbikowic wpisali się niemieccy koloniści (11 rodzin), którzy nabyli ziemię z rozparcelowanego folwarku. Na początku XIX w. pojawili się w Żbikowicach Żydzi, którzy prowadzili karczmę i sklep. W historię Żbikowic wpisały się również siostry zakonne ze Zgromadzenia Rodziny Marii. Dwie siostry uczyły w miejscowej szkole od 1914 roku do II wojny światowej.

Z albumu „Ta ziemia sercu najbliższa” (B. Cetnarowska, S. Golonka, Łososina 2011).

<? //Treść podstrony ?>